

СТ А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академична длъжност доцент по професионално направление „Транспорт, корабоплаване и авиация“ и научна специалност „Технология и организация на корабостроенето и корабоплаването“, по учебни дисциплини „Техническо обслужване и ремонт на кораба“ и „Технология на машиностроителните материали“ факултет „Инженерен“, Катедра „Техническа механика“, съгласно заповед МО №ОХ-1071/12.10.2017 г

с кандидат: главен асистент д-р инж. Христо Валериев Христов

Член на научното жури: Румен Жечев Стоянов, доцент доктор, ръководител на катедра „Корабни силови уредби“ при ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ – Варна.

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата.

Гл. ас. д-р инж. Христо Валериев Христов е завършил висше си образование /магистър/ във ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ – Варна през 1996 г., през 2005 – 2007 г. завършва ВА „Г. С. Раковски“ – гр. София, „Организация и управление на оперативно-тактически формирования от ВМС“, магистър, през 2009-2013 завършва успешно и защитава докторска дисертация във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ на тема: „Повишаване ефективността на бойната експлоатация на корабите чрез разработване на подводни аварийни методи за ремонт“. През периода 1996/2000 г. работи по специалността си като отряден механик на отряд рейдови миночистачи. 2000-2002 е командир на електромоторна група, а в периода 2002-2005 г. командир на електромеханична бойна част на УК-421. През 2007-2009 г. е Началник на курс „Военна подготовка „ към „Център за военна подготовка на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров““. От 2009 г. е асистент в катедра „Кораборемонт“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. От 2013 г. до сега е гл. асистент в същата катедра.

В периода, когато работи във ВВМУ кандидатът е участвал в разработката и реализацията на научно-приложни проекти свързани с развитие и усъвършенстване на материалната база като:

1. Проект: „Лаборатория за заваряване и рязане на корабни корпусни конструкции и морски съоръжения“ ТУ – Варна, 2010 г.
2. „Дообзавеждане на лаборатория по „Взаимозаменяемост и технически измервания“ с ръководител на проект доц. д-р Георги Кънчев Люцканов – ВВМУ, 2017 г.
3. „Повишаване на капацитета на лаборатория по заваряване към ВВМУ с ръководител на проекта к2р гл. ас д-р Христо В. Христов

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

В периода на работа във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, кандидатът провежда занятия по Технология на машиностроителните материали, Инженерно технологично поддържане на кораба, Техническо обслужване и ремонт на кораба и към ИМО модел курсове 7.02 и 7.04 – Техническо поддържане и ремонт за повишаване на квалификацията и преквалификация на корабни инженери – механици. Участва в научни форуми и изследователски проекти като проектите изброени в горната точка. Завършва квалификационни курсове. Както следва:

1. Подготовка на морски инструктори.
2. Използване на съвременни програмно-технически средства в учебния процес.
3. Машини и съоръжения по заваряване : модул Е1 и Е2, модул М1 и М2, модул Т1 и Т2 в ТУ – Варна, Център за професионално обучение.

Кандидатът е член на НТС от 2009 г.

Владее английски език ниво STANAG 6001: 2 2 2 3.

На база на направения анализ може да се обобщи, че кандидатът се занимава на високо ниво, както с научно-преподавателска, така и с изследователска дейност. Основните области са свързани с темата на обявения конкурс, останалите показват широките интереси на кандидата не само в тясната специализация, но и в дейности подпомагащи основното направление на работа.

3. Основни научни и научно-приложни приноси.

За конкурса кандидатът Х. Христов е предложил:

- Дисертационен труд „Повишаване ефективността на бойната експлоатация на корабите чрез разработване на подводни аварийни методи за ремонт“ и 6 публикации свързани с дисертацията.
- Две учебни помагала:
  - Медникаров К., Христов Х. „Технология на машиностроителните материали“, ВВМУ Н. Й. Вапцаров“ – Варна 2017, код 7428, ISBN: 978-619-7428-049
  - Люцканов Г., Христов Х., Люцканов К. Ръководство за лабораторни упражнения по технология на машиностроителните материали, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ – Варна 2017, ISBN 978-619-7428-06-3
- Статии и доклади – 19.

Статиите и докладите са написани от кандидата, като 3 от тях са индивидуален труд, а останалите в съавторство с един или двама съавтори. Статиите са публикувани основно в български научни форуми и издания, а две от тях (2.1 и 2.2) в Journal of Marine Technology and Environment, Constanta Maritime University.

Научната продукция на кандидата може да се раздели в следните направления:

1. I група „Ремонтни дейности, дефектация и безопасност на труда“ (от 2.1,2.2,2.3,2.4, 3.1, 3.2)
2. II група „Заваряване“ (3.5, 3.6,3.7)
3. III група „Осигуряване на мореходността на кораба“ (3)
4. IV Опазване на околната среда (3.3)
5. IV група Учебни пособия (4.1, 4.2)

Научните направления, които се очертават от трудовете са:

1. Анализ на причините за износване на детайлите на корабните машини.
2. Повишаване на надеждността на заваряването на специални стомани и сплави и използване на нови сплави в корабостроенето.
3. Безопасност на труда и опазване на околната среда.

По първо научно направление се предлагат решения, които да открият причините за появата на износвания, пукнатини и повреди по частите.

По второто направление се изследват основно рисковете при използването на подводното заваряване и мерките за намаляване на риска и повишаване на сигурността.

По третото направление се предлага изследване на електрическото напрежение, на което е подложен водолаза при заваряване и методите за оценка на количеството на отработилите газове при износване на елементите на цилиндро-буталната група на КДВГ.

Кандидатът има следните практико-приложни приноси:

- Моделиран е процесът за подводно рязане по електро-кислородния способ. Създадена е и методика за изследването и алгоритъм.
- Създадени са технологични препоръки за повишаване на ефективността на подводното рязане. Определени са технологичните характеристики и препоръчителните режими за рязане.
- Разработена е методика за възстановяване на детайли от КММ и корпусни конструкции чрез електродъгово заваряване.

Изследванията за електродите използвани при подводно заваряване са довели до внедряването им от някои водолазни фирми като: Хидроремонт ИГ – Варна, Водолаз 1 ЕООД – Варна, Галеон – водолазна дейност ЕООД – Видин, Marina diving service ООД - Варна, Елкомерс ООД – Варна.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Получените резултати от разработките, както отзивите на специалистите и направените изводи показват, че са налице научно-приложни и приложни приноси. Кандидатът е творчески активен и се ползва с уважение сред колегите си. Това се вижда и от цитиранията на три негови статии от други специалисти в различни издания.

5. Критични бележки и препоръки

От предоставените материали мога отбележа и някои пропуски, които не са по същество и не променят общата висока оценка на представянето на кандидата, но според мен, биха му помогнали да повдигне общо нивото на своята бъдеща работа.

- Статиите, които са написани на английски език са цитирани с изданията също изписани на английски, макар че са български издания.
- Не са предложени отзиви на фирмите, които използват изследванията на кандидата за ползността и приложността на препоръките;
- Кандидатът може да разшири участията си в чужди и престижни форуми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да предложа кандидатът капитан II ранг гл. ас. д-р Христо Валериев Христов да заеме академичната длъжност „доцент” в катедра „Кораборемонт” по професионалното направление „Транспорт, корабоплаване и авиация“, специалност „Технология и организация на корабостроенето и корабоплаването“.

Дата: 14.02.2018 г.
Варна

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:
/ доц. д-р инж. Р. Стоянов/